

İKV BİLGİ NOTU

KOMİSYON, KRİTİK HAM MADDELERE İLİŞKİN 47 STRATEJİK PROJE SEÇTİ

Hatice Zeynep Şen, İKV Uzman Yardımcısı

Komisyon 25 Mart 2025 tarihinde AB’de ham maddelere erişimi güvence altına almak ve çeşitlendirmek için 47 stratejik proje seçtiğini duyurdu.¹ Yeni stratejik projeler, Kritik Ham Maddeler Yasası (*Critical Raw Material Act-CRMA*) kapsamında önemli bir kilometre taşı olma özelliği taşıyor. Bu düzenleme, Avrupa’nın stratejik ham maddelerinin çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüşümünün 2030 yılına kadar AB’nin talebinin sırasıyla %10’u, %40’ı ve %25’ini karşılamaını sağlamayı hedefliyor. Yeni projeler, Avrupa’nın bu hedeflere ulaşmasına yardımcı olarak, yeşil ve dijital dönüşüme önemli ölçüde katkıda bulunuyor, Avrupa’nın savunma sanayi ve havacılık endüstrilerini de desteklemeyi planlıyor.

Stratejik Projeler

Seçilen 47 yeni stratejik proje, Belçika, Fransa, İtalya, Almanya, İspanya, Estonya, Çekya, Yunanistan, İsveç, Finlandiya, Portekiz, Polonya ve Romanya olmak üzere 13 üye ülkede yer alıyor. Projeler, ham madde değer zincirinin bir veya daha fazla bölümünü kapsıyor. 25 proje ham madde çıkarma faaliyetleri, 24’ü işleme, 10’u geri dönüşüm ve 2’si hammadde ikamesi olma özelliği taşıyor. Projeler, Kritik Ham Maddeler Yasası’nda listelenen 17 stratejik ham maddenin 14’ünü kapsıyor. Bu projeler arasında lityum (22 proje), nikel (12 proje), kobalt (10 proje), manganez (7 proje) ve grafiti (11 proje) kapsayan ve özellikle AB pil ham maddeleri değer zincirine fayda sağlayacak çeşitli projeler yer alıyor. Bu projeler, AB’nin lityum ve kobalt için 2030 yılı çıkarma, işleme ve geri dönüştürme ölçütlerini tam olarak karşılayabilmesini ve grafit, nikel ve manganez için önemli ilerlemeler kaydetmesini sağlamayı hedefliyor. Ayrıca, magnezyum (1 proje) ve tungsten (3 proje) içeren diğer stratejik projelerle de bu malzemelerin kullanımına dayanan AB savunma sanayisinin dayanıklılığına katkıda bulunulması planlanıyor. Bu projelerin AB’nin stratejik ham maddelerin güvenli tedarikine katkıda buldukları, çevresel, sosyal ve yönetim kriterlerine uydukları ve teknik olarak uygulanabilir oldukları için seçildiği ifade ediliyor.

Projeler Destekten Nasıl Yararlanacak?

47 stratejik projenin faaliyete geçmesi için toplam 22,5 milyar avroluk sermaye yatırımı beklendiği bildiriliyor. Bu projeler, başta finansmana erişim ve ilgili alıcı taraflarla bağlantı kurma konusunda, Komisyon, Üye Devletler ve finans kuruluşlarının koordineli desteğinden yararlanabilecek. Ayrıca, çevresel, sosyal ve yönetim standartlarını korurken proje destekleyicileri için öngörülebilirliği sağlamak amacıyla kolaylaştırılmış izin hükümlerinden de yararlanacakları belirtiliyor. Komisyon hâlihazırda 5 ila 10 yıl olan

¹ European Commission, “Commission selects 47 Strategic Projects to secure and diversify access to raw materials in the EU”, 25.03.2025, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_864

izin süreçlerinin kolaylaşacağını ifade ediyor. Bu doğrultuda Kritik Hammaddeler Yasası ile uyumlu olarak, izin verme süreçlerinin maden çıkarma projeleri için 27 ayı, diğer projeler için ise 15 ayı aşmayacağı bildiriliyor.

Tablo 1: Seçilen Projeler

Proje Adı	Türü	Ülke(ler)	İlgili Ham Maddeler
Ageli	Entegre: Çıkarma ve işleme	Fransa	Lityum (pil sınıfı)
Aguablanca	Çıkarma	İspanya	Kobalt, Platin Grubu Metaller, Bakır, Nikel (pil sınıfı)
Alpha	Geri dönüşüm	İtalya	Platin Grubu Metaller
BAM4EVER	İşleme	Fransa	Grafit (pil sınıfı)
Barroso Lithium	Çıkarma	Portekiz	Lityum (pil sınıfı)
CAREMAG	İşleme	Fransa	Nadir Toprak Elementleri, Bor (metalurji sınıfı)
Chvaletice Manganese	Entegre	Çek Cumhuriyeti	Manganez (pil sınıfı)
Cínovec Lithium	Entegre	Çek Cumhuriyeti	Lityum(pil sınıfı)
CirCular	Geri dönüşüm	İspanya	Bakır, Platin Grubu Metaller
CO2 Graphite	İşleme	Estonya	Grafit (pil sınıfı)
Emili	Entegre	Fransa	Lityum (pil sınıfı)
Avrupa Stratejik Grafit Girişimi	İşleme	Fransa, Namibya, Almanya	Grafit (pil sınıfı)
GALLICAM	İşleme	Fransa	Nikel, Kobalt, Lityum, Grafit, Manganez, Bakır (pil sınıfı)
GePETO	İşleme	Belçika	Germanyum
Hycamite	İşleme	Finlandiya	Grafit (pil sınıfı)
Hydrometallurgy	Geri dönüşüm	Fransa	Lityum, Kobalt, Nikel, Manganez, Grafit (pil sınıfı)
Jervois Finland Rafineri	İşleme	Finlandiya	Kobalt
Keliber Lithium	Entegre	Finlandiya	Lityum (pil sınıfı)
Kolmisoppi	Çıkarma	Finlandiya	Nikel (pil sınıfı), Kobalt
Las Navas	Çıkarma	İspanya	Lityum (pil sınıfı)
INSPIREE	Geri dönüşüm	İtalya	Nadir Toprak Elementleri
Lift One	İşleme	Portekiz	Lityum (pil sınıfı)
Guben Lityum Hidroksit	İşleme	Almanya	Lityum (pil sınıfı)

MagFactory	Geri dönüşüm	Fransa	Nadir Toprak Elementleri
Metlen (BAUX-EU, GALLANT, LEADER)	Entegre	Yunanistan	Boksit, Alüminyum, Galyum
Mina Doade	Çıkarma	İspanya	Lityum (pil sınıfı)
El Moto	Çıkarma	İspanya	Tungsten
Neves Corvo	Entegre	Portekiz	Bakır
NorthCYCLE	Geri dönüşüm	İsveç	Manganez, Lityum, Grafit, Nikel (pil sınıfı), Kobalt
P6 Metals	Entegre	İspanya	Tungsten
POLVOLT	Geri dönüşüm	Polonya	Nikel, Bakır, Kobalt, Lityum (pil sınıfı), Platin Grubu Metaller, Manganez (pil sınıfı)
PMR (Polimetallik Sülfür)	Entegre	İspanya	Bakır
Portovesme CRM Hub	Geri dönüşüm	İtalya	Lityum (pil sınıfı)
ProHiPerSi	İkame	Almanya	Grafit (pil sınıfı)
Fortum Hydromet	Geri dönüşüm	Finlandiya	Lityum, Bakır, Nikel (pil sınıfı), Kobalt
Pulawy REE Ayırıştırma Tesisi	İşleme	Polonya	Nadir Toprak Elementleri
RECOVER-IT	Geri dönüşüm	İtalya	Bakır, Nikel (pil sınıfı), Platin Grubu Metaller
ReeMAP (LKAB)	Entegre	İsveç	Nadir Toprak Elementleri
ReGAIN	İkame	Belçika	Germanyum
Romano	Çıkarma	Portekiz	Lityum (pil sınıfı)
Rovina	Çıkarma	Romanya	Bakır
Sakatti	Entegre	Finlandiya	Kobalt, Platin Grubu Metaller, Bakır, Nikel
SALROM	Çıkarma	Romanya	Grafit (pil sınıfı)
Talga	Çıkarma	İsveç	Grafit (pil sınıfı)
Verde Magnesium	Çıkarma	Romanya	Magnezyum
Viridian Lithium	İşleme	Fransa	Lityum (pil sınıfı)
Zero Carbon Lithium	Çıkarma	Almanya	Lityum (pil sınıfı)